

חיבור לדרך

מורה לדרך

כתובה: יאיר רביב

הרב אלישע הלך מאיתנו לפני שנתיים, אבל דרכו ומשנתו, רלבנטיים וחשובים עבורנו היום, במציאות הנוכחית, אף יותר מתמיד.

אני איש תנועת "המחנות העולים", ציוני-סוציאליסט, איש שמאל. הרב אלישע היה רב ומורה עבורי, וממשיך ללוות אותי בדרכי ובמעשי.

כיצד הרב אלישע, איש הציונות הדתית בכל הוויתו, יכול להיות מורה עבורי? לכאורה – אנחנו נמצאים בשני קצוות שונים ומנוגדים של החברה בישראל.

אנסה להסביר זאת דרך סיפור קצר.

לפני חמש שנים, נפגשנו לשיחה עם הרב אלישע. היו אלו הימים שבהם צויין עשור לפינוי גוש קטיף – אולם דבר זה צויין כמעט אך ורק בצד שהתנגד לפינוי הגוש, בעוד בקרב תומכי הפינוי, הוא עבר בשתיקה כמעט מוחלטת. היה לנו חשוב, כאנשי שמאל, שתמכו ותומכים בפינוי גוש קטיף, לציין את המאורע, ולשמוע את מי ששילמו מחיר כבד ונאלצו להיות מפונים מביתם וממחוז חלומם. ביחד עם הרב אלישע, בנינו יום מפגש לציון עשור לפינוי, שבו נפגשנו עם אנשי גוש קטיף, הקשבנו לסיפורם ולכאבם, ושוחחנו ביחד על התובנות והלקחים מהפינוי. מהמפגש הזה נולדו עוד מספר מפגשים וקשר שנמשך בינינו לבין אנשי גוש קטיף עד היום. מהשיחה עם הרב אלישע באותו מפגש גם חרוטה אצלי אמירתו שמי שבטוח באמת הפנימית שלו, אינו חושש ממפגש עם עמדות אחרות.

במפגש הזה טמון מבחינתי הרבה מהייחוד הגדול של הרב אלישע, מהדברים שלמדתי ממנו ומהדברים שבעיני כל כך חשוב שכולנו נמשיך ללמוד ממנו.

קודם כל היכולת המיוחדת שלו ליצור גשר וחיבור – דרך אישיותו והחום שהקרין אל כל מי שפגש (החיוך, לחיצת היד, החיבוק החזק), ודרך משנתו ודרכו. בלב המפגש שקיימנו עמדה התובנה כי הסכנה לחברה בישראל אינה טמונה במחלוקות השונות שקיימות בתוכה, אלא במקומות שבהם מחלוקות אלה הופכות לחומות של ניכור, זרות ושנאה. החשיבות הגדולה בכך, שגם מי שתמך בפינוי גוש קטיף, כמונו, צריך להבין את הכאב והמשמעות של החלטה הזאת עבור מי שפוננו

מביתם וממפעל חייהם, ושגבול האמפתייה והשותפות לא צריך לעבור היכן שעוברים הקווים הפוליטיים.

הגשר והחיבור האלה, גם עומדים בלב המפעל שדרכו פגשתי את הרב אלישע ושאותו ליווה לכל אורך הדרך, מקו"ם- מועצת הקבוצות והקהילות המשימתיות בישראל. שותפות של תנועות חברתיות של קהילות משימתיות משלל גווני החברה הישראלית והקשת הפוליטית- גרעינים תורניים, קהילות של יוצאי אתיופיה, יהודים הרריים, דרוזים, בעלי תשובה, "התנועות הכחולות" ועוד. תנועות עם עמדות פוליטיות שונות, אך שותפות במחויבות ובעשייה למען חברה ישראלית טובה יותר וצודקת יותר.

למדתי מהרב אלישע את מה שאפשר ללמוד וליצור רק עם מי שנמצא במקום אחר משלי-האתגר הציוני לא היה ליצור חיבור ושותפות עם הדומים לך, אלא ליצור בית לעם היהודי, על מגוון הזרמים והעמדות שהוא מכיל בתוכו. בית שיהיה חברת מופת ויהיה עסוק בתיקון מתמיד- תיקון שיוצא מתיקון המידות של היחיד אל תיקון החברה והעולם. להצליח וליצור מתוך ברית הגורל הקיימת בינינו, ברית ייעוד חדשה. ברית שבאה דווקא מתוך השותפות בין השונים, והאמת המשותפת שניתן לגלות וליצור מתוך החיבור הזה.

בימים אלו, ימי מגיפת הקורונה, נדמה לי שהדרך הזאת, חשובה מתמיד. הרוחות המנשבות מסביבנו בימים אלו הם רוחות דור הפלגה- רוחות של הפרדה וניכור בין חלקיה השונים של החברה בישראל. לפתחנו מוטל האתגר הגדול של חידוש השותפות הציונית, הסולידריות החברתית בינינו, היכולת לעמוד ביחד אל מול האתגרים השונים, מבלי לטשטש את המחלוקות ואת ההבדלים אלא מתוך חיפוש משותף של האמת המשותפת, ומתוך מחויבות משותפת לגורלו של העם היהודי ולהמשך הבנייה והיצירה של החברה בישראל.

הרב אלישע היה איש של ענווה גדולה ואמת גדולה, ובכוחן של שתי מידות אלו הוא הטביע בי, ונדמה לי שבכל מי שפגש, חותם שנותר עמנו. הוא חסר מאוד בימים אלו ועלינו מוטלת המשימה להמשיך את המפעל שבו התחיל.

יאיר רביב הוא חבר בצוות המרכז של תנועת הבוגרים של "המחנות העולים"